

Course syllabus

วิชา พท.240 งานอาสาสมัครกับการพัฒนาสังคม PE.240 Volunteerism and Social Development ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2560

- 1.รหัสและรายชื่อวิชา : งานอาสาสมัครกับการพัฒนาสังคม
: Volunteerism and Social Development
- 2.จำนวนหน่วยกิต : 3 หน่วยกิต
- 3.ผู้สอน : อาจารย์กิตติกาญจน์ หาญกุล
- 4.สถานที่/วัน/เวลาเข้าพบ : วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ (ตึกเขียว ชั้น 1)
วันพฤหัสบดี 09.00-16.00 น.
E-mail: kkhankun@gmail.com

5. คำอธิบายรายวิชา:

ศึกษาทักษะในการทำงานอาสาสมัคร โดยครอบคลุมแนวคิดเกี่ยวกับการทำงานอาสาสมัคร พัฒนาการของงานอาสาสมัครและขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม ขององค์กรอาสาสมัคร ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และการพัฒนาตนเองเพื่อให้นักศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจในวิถีคิด วิธีการทำงานอาสาสมัคร พร้อมทั้งมีทักษะในการปฏิบัติงานอาสาสมัคร อันเป็นรากฐานในการพัฒนาสำนักอาสาสมัครและการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัตินอกสถานที่ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

6. วัตถุประสงค์ของรายการวิชา:

- 1) เพื่อให้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ความเข้าใจในประเด็นปัญหาสังคมจากการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง
- 2) เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด วิธีการทำงานขององค์กรสาธารณประโยชน์ต่างๆ
- 3) เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทักษะมนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวของนักศึกษา ผ่านการทำงานจริงในองค์กรสาธารณประโยชน์
- 4) เพื่อพัฒนาสำนักความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา

7. วิธีการสอน : การจัดกระบวนการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ การศึกษาภาคทฤษฎี การศึกษาภาคปฏิบัติ และการสัมมนาสรุปบทเรียนจากการปฏิบัติงานในองค์กรสาธารณประโยชน์

- 1) การบรรยายและจัดกระบวนการในภาคทฤษฎี แลกเปลี่ยนเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องงานอาสาสมัคร หรือพัฒนาการงานอาสาสมัครที่น่าสนใจเพื่อให้นักศึกษาได้วิเคราะห์ ชักถาม ในชั้นเรียน ก่อนลงปฏิบัติงานอาสาสมัคร สัปดาห์ละ 6 ชั่วโมง 2 สัปดาห์ รวม 12 ชั่วโมง
- 2) การศึกษาภาคปฏิบัติ ผ่านการปฏิบัติงานอาสาสมัครร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชนหรือองค์กรภาคราชการ หรือองค์กรชุมชน ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา รวมเวลาไม่ต่ำกว่า 66 ชั่วโมง

3) การสัมมนาสรุปทเรียน นักศึกษาทุกคนต้องเข้าร่วมสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภาคสนาม 2 ครั้ง ตามวันที่กำหนด

8.การวัดผลการศึกษา 100 คะแนน

8.1 คะแนนเก็บท้ายชั่วโมง 2 ครั้ง (ประเมินโดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา)	10	คะแนน
8.2 การปฏิบัติงานอาสาสมัครประเมินโดยองค์กร	40	คะแนน
8.3 การสัมมนาเสนอผลการทำงาน 2 ครั้ง ประเมินโดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาและนักวิชาการศึกษา	30	คะแนน
8.4 รายงานส่วนบุคคล 1 ฉบับ (ประเมินโดยอาจารย์ที่ปรึกษา)	20	คะแนน

9.รายละเอียดการสอนรายสัปดาห์

วัน/เวลา	หัวข้อการสอน	สื่อ/เอกสารที่ควรอ่านก่อน เข้าชั้นเรียน	วิธีการเรียน
21 สิงหาคม 2560 09.30 -12.30 น. (ครั้งที่ 1)	1.ความเข้าใจเรื่องงาน อาสาสมัคร	-เอกสารประกอบรายวิชา -สื่อประกอบการสอน	1.บรรยาย 2.กิจกรรมเพื่อสร้างการ เรียนรู้งานอาสาสมัคร 3.มอบหมายให้หาองค์กร ที่ทำงานด้านจิตอาสา มา นำเสนอแลกเปลี่ยนในครั้ง ต่อไป
21 สิงหาคม 2560 13.30-16.30 น.	งดบรรยาย	-	-
28 สิงหาคม 2560 09.30 -12.30 น. (ครั้งที่ 2)	1.ความเข้าใจเรื่องงาน อาสาสมัคร ในประเทศไทย และต่างประเทศ	-เอกสารประกอบรายวิชา -สื่อประกอบการสอน	1.บรรยาย 2.นักศึกษานำเสนอ ตัวอย่างองค์กรที่ทำงาน ด้านจิตอาสา แลกเปลี่ยน ซักถาม 2.กิจกรรมเพื่อสร้างการ เรียนรู้งานอาสาสมัคร 3.มอบหมายงาน 1 ชิ้น
28 สิงหาคม 2560 13.30 -16.30 น.	งดบรรยาย	-	-
4 กันยายน 2560 09.30-12.30 น.	1.บทเรียนการทำงาน อาสาสมัครและการ	-กิจกรรมแลกเปลี่ยน	-บอกเล่าเรื่องราว ประสบการณ์จริงในการ

วัน/เวลา	หัวข้อการสอน	สื่อ/เอกสารที่ควรอ่านก่อน เข้าชั้นเรียน	วิธีการเรียน
(ครั้งที่ 3)	เตรียมพร้อมในการทำงาน อาสาสมัคร 2.แนะนำอาจารย์ผู้นิเทศงาน		ทำงานอาสาสมัคร แลกเปลี่ยน ชักถาม ก่อนลง พื้นที่ โดยอาจารย์ ผู้รับผิดชอบรายวิชาและ นักวิชาการศึกษา -แนะนำอาจารย์ที่ปรึกษา
4 กันยายน 2560 09.30-12.30 น.	งดบรรยาย	-	-
11 กันยายน 2560 09.30 -12.30 น. (ครั้งที่ 4)	-องค์กรที่ต้องการรับ อาสาสมัคร นำเสนอการ ทำงานขององค์กร รวมทั้ง บทบาทงานอาสาสมัครที่ ต้องการให้นักศึกษาไป ช่วยงาน	-เอกสารประกอบ รายละเอียดของแต่ละองค์กร	-แนะนำองค์กรอาสาสมัคร และพื้นที่ปฏิบัติงานโดย ผู้แทนองค์กร -นักศึกษาเลือกพื้นที่การ ทำงานอาสาสมัคร
11 กันยายน 2560 13.30 -16.30 น.	-นักศึกษาพบองค์กร ค่อย รายละเอียดการทำงาน	-	-
	นักศึกษาปฏิบัติงานในองค์กร ช่วงที่ 1	-	นักศึกษาปฏิบัติงาน อาสาสมัครตามเวลาที่ กำหนดร่วมกับองค์กรไม่ ต่ำกว่า 33 ชั่วโมง
<u>วันที่ 16 ตุลาคม</u> <u>2560</u> <u>09.30-16.30 น.</u> <u>สัมมนาครั้งที่ 1</u>	สรุปผลการปฏิบัติงาน อาสาสมัครครั้งที่ 1 (เก็บ คะแนนกลางภาค) *นักศึกษาเตรียมเอกสารสรุป การทำงานอาสาสมัคร ประกอบการสรุปทเรียน *	-เอกสารสรุปการทำงาน อาสาสมัครในช่วงที่ผ่านมา ของนักศึกษา	-นักศึกษาแลกเปลี่ยนการ เรียนรู้จากแต่ละองค์กร แลกเปลี่ยนชักถามโดย อาจารย์ประจำวิชาและพี่ เลี้ยง
	นักศึกษาปฏิบัติงานในองค์กร ช่วงที่ 2	-	-

วัน/เวลา	หัวข้อการสอน	สื่อ/เอกสารที่ควรอ่านก่อน เข้าชั้นเรียน	วิธีการเรียน
<u>27 พฤศจิกายน</u> <u>2560</u> <u>09.30-16.30 น.</u> <u>สัมมนาครั้งที่ 2</u>	สรุปผลการปฏิบัติงาน อาสาสมัครครั้งที่ 2 (เก็บ คะแนนปลายภาค) * นักศึกษาเตรียมเอกสาร ประกอบการสรุปผลการ ทำงานอาสาสมัคร*	-เอกสารสรุปการทำงาน อาสาสมัครในช่วงที่ผ่านมา ของนักศึกษา	-นักศึกษานำเสนอผลการ ปฏิบัติงาน -ให้ข้อเสนอแนะโดย อาจารย์ที่ปรึกษาและ ผู้แทนองค์กร
12 ธันวาคม 2560	ส่งรายงานส่วนบุคคล	-	-

10.การนำเสนอผลการปฏิบัติงาน

ครั้งที่ 1 (สอบกลางภาค) **วันจันทร์ที่ 16 ตุลาคม 2560 เวลา 9.30-16.30 น.** โดยนำเสนอรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ของนักศึกษาจากแต่ละองค์กร

- 1.องค์กรที่นักศึกษาไปปฏิบัติงาน มีความเป็นมา วัตถุประสงค์ในการทำงานอย่างไร
- 2.บทบาทของนักศึกษาในองค์กร กิจกรรมที่ทำ
- 3.การเรียนรู้จากการทำงานในองค์กร
- 4.ปัญหาที่พบในการทำงานและการแก้ไขปัญหาของนักศึกษา
- 5.แผนงานที่จะทำต่อไป

*** เฉพาะนักศึกษา อาจารย์ประจำวิชาและนักวิชาการศึกษา ***

ครั้งที่ 2 (สอบปลายภาค) **วันจันทร์ ที่ 27 พฤศจิกายน 2560 เวลา 9.30-16.30 น.** โดยนำเสนอรายละเอียดดังนี้

- 1.สรุปกิจกรรมที่ทำหลังจากการนำเสนองานครั้งที่ 1
- 2.ปัญหาที่พบในการทำงานและการแก้ไขปัญหาของนักศึกษา
- 3.บทเรียนหรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนวิชานี้
- 4.ข้อเสนอแนะต่อการเรียนการสอนในรายวิชานี้ ในเทอมต่อไป

การให้คะแนนการนำเสนอ (30 คะแนน) มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- 1.การทำงานครบตามที่กำหนด (รายบุคคล /33,66 ชั่วโมง) 15 คะแนน
- 2.การนำเสนอรายงาน (รายกลุ่ม/เฉพาะผู้ที่มาร่วมนำเสนอ) 15 คะแนน

*** ประเมินโดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาและนักวิชาการศึกษา

11.รายงานส่วนบุคคล (20 คะแนน)**อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คะแนน

หัวข้อ ประสบการณ์ในการทำงานอาสาสมัครในวิชา พท.240 งานอาสาสมัครกับการพัฒนาสังคม
(ความยาว 15-20 หน้า ไม่นับภาพประกอบ)

เนื้อหา

- 1.องค์กรอาสาสมัครที่ไปทำงานมีลักษณะเด่นและบทบาทต่อการพัฒนาสังคมอย่างไร

2. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาภายหลังจากได้ทำงานอาสาสมัคร
3. ประสบการณ์และบทเรียนที่ได้รับจากการทำงานอาสาสมัครของนักศึกษามีอะไรบ้าง
4. อื่นๆ ที่อยากจะเขียน (เช่น ความประทับใจ เพื่อนใหม่ ฯลฯ)

*** ส่งภายในวันที่ 12 ธันวาคม 2560

12. บรรณานุกรม

- กลุ่มจิตวิวัฒน์. (2549). จักรวาลผลัดใบ การเกิดใหม่ของจิตสำนึก. กรุงเทพฯ: สนพ.มติชน.
- ชัชวาลย์ ทองดีเลิศ (บรรณาธิการ), 2543. **บันทึกถ้อยคำ NGOs** กำเนิดและพัฒนากิจการขององค์กรพัฒนาเอกชนภาคเหนือ : เชียงใหม่. คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนภาคเหนือ.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ(บรรณาธิการ),2542. **เศรษฐศาสตร์การเมืองเพื่อชุมชนฉบับที่ 11 เอ็นจีโอ 2000**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภาพร อติวานิชยพงศ์, 2555. “งานอาสาสมัครในบริบทสากล” เอกสารประกอบการบรรยายวิชา พท. 240 งานอาสาสมัครกับการพัฒนาสังคม สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นภาพร อติวานิชยพงศ์, 2555. “งานอาสาสมัครในประเทศไทย” เอกสารประกอบการบรรยายวิชา พท. 240 งานอาสาสมัครกับการพัฒนาสังคม สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประเวศ วะสีและคณะ, 2552. **ธรรมนูญจรรยาบรรณนิสิตเอจี้** กรุงเทพฯ: มูลนิธิหมอชาวบ้าน.
- สงวน นิตยารัมภ์พงศ์และสุรพล มุละดา. 2544. **จากรากหญ้าถึงขอบฟ้า อดีต ปัจจุบัน และอนาคตขององค์กรพัฒนาเอกชนไทย** : กรุงเทพฯ.โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- อนุสรณ์ ไชยพาน(บรรณาธิการ), 2546 . **ทำเนียบองค์กรพัฒนาเอกชน 2546** : กรุงเทพฯ คณะกรรมการเผยแพร่และส่งเสริมงานพัฒนา.
- อมรา พงศาพิชญ์และคณะ, 2546. **องค์การสาธารณประโยชน์ในประเทศไทย** กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- The ASEAN Volunteer. *AYM Magazine* Volume 4 oct 2012-Mar 2013.
- www.thaingo.org ไทยเอ็นจีโอ : เรื่องราวเอ็นจีโอจากเว็บไซต์ Thai NGO